

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

2024

MĚSÍČNÍ BULLETIN

Energetika > EU 02

Z obsahu:

- Průběžný cíl v oblasti klimatu do roku 2040
- Průmyslové hospodaření s uhlíkem
- Evropská průmyslová aliance pro SMR

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

v únoru Evropská komise zahájila politickou diskusi na téma dalšího postupu na cestě ke klimatické neutralitě do roku 2050. Doporučila snížit do roku 2040 čisté emise skleníkových plynů o 90 % ve srovnání s rokem 1990. Tento krok představuje začátek dialogu, na jehož základě by nová Komise měla vypracovat odpovídající legislativní návrh. Dosažení tohoto ambiciózního klimatického cíle je podmíněno splněním řady požadavků. Především bude nutné plně provést stávající právní předpisy EU, které předpokládají do roku 2030 snížení emisí alespoň o 55 %. Přitom opatření navržená v revidovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu (NIKEP) by zatím v souhrnu postačovala pouze k 51% snížení emisí. S ohledem na tuto skutečnost nyní členské státy (na základě doporučení Komise) přehodnocují své návrhy plánů NIKEP. Další nezbytnou podmínkou pro dosažení 90% klimatického cíle je využití všech nulových a nízkouhlíkových energetických řešení, a to včetně jaderné energetiky. Velké naděje jsou v této oblasti vkládány do rozvoje malých modulárních reaktorů (SMR). V únoru Evropská komise spustila portál Evropské průmyslové aliance pro SMR a vyhlásila výzvu k podávání žádostí o členství. Skupina ČEZ se hodlá účastnit aktivit pracovních skupin této aliance a podílet se na evropské úrovni na rozvoji a zavádění prvních projektů SMR. Úsilí o dosažení klimatické neutrality bude do budoucna, kromě snižování emisí skleníkových plynů, zaměřeno také na rozvoj technologií schopných uhlík zachytávat, a poté jej skladovat nebo využívat. V nelegislativním sdělení představuje Komise svoji vizi rozvoje tohoto odvětví. Uvádí, že do roku 2040 bude potřeba zachytit zhruba 280 milionů tun uhlíku ročně, pro který bude nezbytné v příštích desetiletích vybudovat skladovací kapacity a přepravní infrastrukturu. Scénáře publikované Komisí jsou pro průmyslové země typu České republiky velmi ambiciózní, nicméně vzhledem k tomu, že návrhům Komise vyjádřilo podporu již Polsko či Bulharsko, je třeba, aby česká pozice nebyla a priori odmítavá, ale obsahovala podmínky, které musí být splněny proto, aby ČR daných cílů mohla dosáhnout a současně byla zachována konkurenceschopnost českého průmyslu.

Příjemné čtení přeje

Zuzana Krejčířková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.czZuzana Krejčířková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Tomáš Pírk | Karolína Ryšavá |
David Števík |Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou
považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ
a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací
a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich
zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných
v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí
za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité
v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny
Evropské komise, Evropské rady, Evropského
parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com,
Freeimages.com, či vytvořeny za pomoci umělé
inteligence BING AI.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

PRŮBĚŽNÝ CÍL
V OBLASTI KLIMATU
DO ROKU 2040

PRŮBĚŽNÝ CÍL V OBLASTI KLIMATU DO ROKU 2040

Evropská komise zahájila politickou diskusi na téma dalšího postupu na cestě ke klimatické neutralitě. Dne 6. února předložila doporučení ohledně snížení emisí skleníkových plynů do roku 2040, a to o 90 % oproti roku 1990. Vypracování legislativního návrhu bude odpovědností nové Komise.

Sdělení Evropské komise ohledně klimatického cíle do roku 2040 vychází z posouzení dopadů a analýzy Evropského vědeckého poradního výboru pro změnu klimatu. Vymezuje řadu podmínek, jejichž splnění je předpokladem dosažení doporučeného 90% cíle. Patří mezi ně plné provedení dohodnutého klimatického rámce do roku 2030, zajištění konkurenceschopnosti evropského průmyslu, zaměření na spravedlivou transformaci či uskutečnění strategického dialogu s průmyslem a zemědělským sektorem.

Vzhledem ke skutečnosti, že trajektorie snižování emisí po roce 2030 bude vycházet z úsilí realizovaného v letech 2024 až 2029, je základní podmínkou pro dosažení

doporučeného 90% cíle plné provedení již dohodnutého rámce, tj. snížení emisí o 55 % do roku 2030 (ve srovnání s rokem 1990).

Při sledování pokroku v této oblasti vychází Evropská komise z návrhů vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu (NIKEP). Plánovaná opatření předložená členskými státy však zatím nejsou k dosažení dohodnutých cílů do roku 2030 v oblasti klimatu a energetiky dostatečná. Stačila by k 51% snížení emisí. Členské státy v této souvislosti nyní připravují aktualizaci svých plánů NIKEP, kterou mají předložit do 30. června.

Komise v souvislosti s doporučeným klimatickým cílem zároveň uvádí, že v oblasti energetiky je k jeho dosažení nezbytné využívat všechna řešení s nulovými a nízkými emisemi, a to včetně jaderné energie, ukládání a využívání uhlíku či ukládání energie.

Předpokládá se, že v průběhu elektrifikace vzroste podíl elektřiny na konečné spotřebě energie ze současných 25 % na 50 % v roce 2040. Podle Komise bude v roce 2040 většina elektřiny (90 %) vyrobená z obnovitelných zdrojů energie s doplněním jádra. V konkrétních odhadech ohledně jaderné energetiky vychází především z národních plánů NIKEP z roku 2019 (resp. následných oznámení předložených do března 2023). V případě České republiky uvádí přepokládané navýšení (do roku 2040) o dodatečnou kapacitu minimálně 1,2 GW

s flexibilitou až kolem 2 GW.

V návaznosti na doporučení 90% cíle snížení emisí skleníkových plynů hodlá Komise podpořit urychlení vývoje a zavádění prvních projektů **malých modulárních reaktorů** (SMR).

Ambiciózní snižování emisí skleníkových plynů je dále podmíněno zajištěním technologií, které uhlík zachycují nebo odstraňují přímo z atmosféry a poté jej skladují anebo využívají. Týká se to zejména odvětví, v nichž je snížení emisí obzvláště obtížné, jako např. výroba cementu. Proto Komise zároveň se svým doporučením předložila **sdělení** o průmyslovém hospodaření s uhlíkem.

Jakmile nová Komise vypracuje legislativní návrh v oblasti klimatu pro rok 2040, bude na nově zvoleném Evropském parlamentu a členských státech EU, aby se dohodly na dalším směřování. Klimatické cíle přitom musí být v souladu s požadavky **evropského právního rámce pro klima** a také se závazky EU v rámci Pařížské dohody. Na základě dohodnutého klimatického cíle EU pro rok 2040 bude stanoven nový vnitrostátně stanovený příspěvek EU (NDC), který musí být oznámen Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu v roce 2025.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

PRŮMYSLOVÉ
HOSPODAŘENÍ
S UHLÍKEM

PRŮMYSLOVÉ HOSPODAŘENÍ S UHLÍKEM

V návaznosti na **doporučení** ke snížení emisí skleníkových plynů do roku 2040 o 90 % předložila Evropská komise dne 6. února **sdělení** o průmyslovém hospodaření s uhlíkem. Úsilí o dosažení klimatické neutrality bude zaměřeno především na postupné snižování úrovně emisí. Nicméně Evropa se neobejde bez technologií schopných CO2 zachytávat nebo odstraňovat přímo z atmosféry a poté jej skladovat nebo využívat.

Průmyslové hospodaření s uhlíkem zahrnuje celou řadu technologií, přičemž strategie EU se v této oblasti zaměřuje na zachycování (fosilního, biogenního nebo atmosférického) CO2 k trvalému geologickému uložení (CCS), zachycování CO2 k využívání, např. v syntetických produktech, chemických látkách nebo palivech (CCU), a odstraňování CO2 z atmosféry.

Komise uvádí, že dosažení 90% cíle snížení emisí do roku 2040 bude vyžadovat zachycení zhruba 280 milionů tun uhlíku ročně. V rámci legislativního aktu pro nulové čisté emise

(Net Zero Industry Akt), který je aktuálně v závěrečné fázi legislativního procesu, se přitom počítá do roku 2030 s vytvořením skladovací kapacity, která pojme nejméně 50 milionů tun CO2 ročně.

Ve své vizi ohledně průmyslového nakládání s uhlíkem Komise proto předkládá postupné cíle. V první fázi do roku 2030 by měla být využita skladovací kapacita CO2 v objemu alespoň 50 milionů tun ročně, a to společně s přepravní infrastrukturou (potrubí, lodě, železnice, silnice). Následně do roku 2040 by se regionální hodnotové řetězce uhlíku měly stát ekonomicky životaschopné, přičemž CO2 by mělo být obchodovatelnou komoditou v rámci jednotného trhu EU. Komise přitom předpokládá, že opětovně se použije až třetina zachyceného CO2. Po roce 2040 by už průmyslové hospodaření s CO2 mělo být nedílnou součástí hospodářského systému. S využitím technologií zachytávání uhlíku se počítá především v odvětvích, kde je snižování emisí obtížné, jako je odvětví zpracování cementu, ocele a zemního plynu.

Předpokladem pro vznik plnohodnotného trhu s CO2 v EU je vybudování infrastruktury pro jeho přepravu. Studie provedená Společným výzkumným střediskem (Joint Research Centre - JRC) předpokládá, že infrastruktura pro přepravu uhlíku by v roce 2030 mohla dosáhnout až 7 300 km a do roku 2050 až 19 000 km. Odhadované náklady na její

zavedení se pohybují od 6,5 miliard eur až po 19,5 miliard eur do roku 2030. Komise ve spolupráci s členskými státy navrhne celounijní mechanismus plánování infrastruktury pro přepravu CO2. Zároveň vypracuje pravidla evidence emisí v kontextu EU ETS.

Do svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu (NIKEP) zahrnuje projekty hospodaření s uhlíkem již 20 členských států EU. Na seznam projektů společného zájmu, který Komise **přijala** na konci loňského roku, bylo zařazeno 14 projektů zaměřených na sítě CO2.

CO²

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

SDĚLENÍ
O DEFINICI TRHU

SDĚLENÍ O DEFINICI TRHU

Evropská komise dne 8. února zveřejnila sdělení o definici trhu pro věci týkající se hospodářské soutěže. Tento nelegislativní akt je první revizí definice trhu od jejího přijetí v roce 1997 a nabízí rozšířené a aktuální pokyny k přístupu Komise k vymezení trhu.

Výkonná místopředsedkyně odpovědná za politiku hospodářské soutěže Margrethe Vestager v této souvislosti uvedla: „Trhy se rychle mění a musíme zajistit, aby naše pokyny byly i nadále vhodné pro daný účel a efektivně reagovaly na technologický pokrok. Revidované sdělení posílí transparentnost a právní jistotu ku prospěchu všech zúčastněných stran.“

Vymezení trhu je nástroj, který umožňuje Komisi identifikovat hranice hospodářské soutěže mezi společnostmi a zhodnotit jejich tržní sílu. Definice trhu má také dopad na procesní aspekty soutěžního práva EU .

Revidované sdělení se vztahuje na všechna průmyslová odvětví. Klade si za cíl poskytnout komplexní přehled zásad uplatňovaných při definování trhů. Pokud poskytuje konkrétní pokyny, které mohou být významné pro

jednotlivý sektor, například digitální, lze stanovené zásady uplatnit napříč průmyslovými odvětvími.

Revize poskytuje soubor aktuálních zásad, metodik, návodných pokynů a osvědčených postupů ilustrujících praktické uplatňování pojmů v oblasti definice trhu. Vysvětluje principy definice trhu a její použití pro účely aplikace pravidel hospodářské soutěže. Dále poskytuje vyjasnění použití definice trhu tam, kde se očekává, že trhy projdou strukturálními změnami, jako jsou technologické nebo regulační změny. Objasňuje také, jak by měly být hodnoceny trhy, kde společnosti soutěží v oblasti inovací, a to i prostřednictvím produktů. Poskytuje také rozsáhlejší pokyny k definici zeměpisného trhu, včetně podmínek pro definování trhů jako globálních a podmínek, jak zohlednit dovoz.

Sdělení zároveň objasňuje, že definice trhu je mezikrokem při celkovém posouzení z hlediska hospodářské soutěže. Hodnocení se zabývá všemi relevantními omezeními podniku, včetně síťových účinků či přístupu ke konkrétním aktivům.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

PŘIPRAVENOST
NA KRIZE

PŘIPRAVENOST NA KRIZE

Začátkem února dosáhly Rada a Evropský parlament předběžné dohody ohledně návrhu nařízení, kterým se zřizuje nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu (Single Market Emergency Instrument - SMEI), a o několika doprovodných legislativních návrzích.

Vzhledem k mimořádným situacím poslední doby, jako jsou covid-19 či agrese Ruska na Ukrajině a krize dodávek energie, navrhla Komise v září 2022 **legislativní akt** pro odolnost a mimořádné situace na vnitřním trhu. Jeho záměrem je zajistit předvídatelnost možných nadcházejících krizí, dostatečnou připravenost a adekvátní reakci na úrovni EU.

Akt pro odolnost a mimořádné situace stanoví průběžné sledování situace na jednotném trhu, včetně systému včasného varování, zavádí režim ostražitosti nebo režim mimořádné situace, který má být aktivován, kdykoli se hrozba stane zřejmou. Pro tyto krajní situace legislativní návrh stanoví mimořádná opatření, mezi která patří monitorování dodavatelských řetězců zboží a služeb strategického významu, dále vytváření či cílená a koordinovaná

distribuce strategických rezerv, zadávání veřejných zakázek na zboží a služby strategického významu či opatření k zajištění dostupnosti a dodávek zboží souvisejícího s krizí.

Legislativní návrh dále zřizuje poradní skupinu tvořenou zástupci Komise a členských států, která by měla poskytovat poradenství, a to včetně posouzení situace a doporučení reakce.

Předběžná dohoda Rady a Evropského parlamentu záměr Komise podporuje, přičemž zahrnuje některá vyjasnění a změny. V poradní skupině, kterou předběžná dohoda definuje jako výbor pro odolnost a mimořádné situace na jednotném trhu, by měl být zastoupen i Evropský parlament, a to prostřednictvím jednoho poslance či poslankyně v roli pozorovatele. Upřesňuje také nouzová opatření, jako jsou prioritní žádosti o produkty související s krizí, zrychlený postup uvedení určitých produktů na trh či cílené žádosti o informace určené hospodářským subjektům.

Rada a Evropský parlament se zároveň dohodly, že členské státy budou mít 18 měsíců na provedení nových pravidel, jakmile nařízení vstoupí v platnost.

Balíček legislativních návrhů předložených v souvislosti s nástrojem pro mimořádné situace zahrnuje také aktualizaci stávajících právních předpisů o pravidlech posuzování

shody a zavádí specifikace a pravidla dozoru nad trhem. Předběžnou dohodu nyní musí Rada a Evropský parlament potvrdit a formálně přijmout.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

EVROPSKÁ
PRŮMYSLOVÁ ALIANCE
PRO SMR

EVROPSKÁ PRŮMYSLOVÁ ALIANCE PRO SMR

Sdělení o snížení emisí skleníkových plynů do roku 2040 uvádí, že k dosažení ambiciózních klimatických cílů bude nezbytné využít všechny nulové a nízkouhlíkové technologie, včetně jaderné energetiky. Evropská komise v souvislosti s jádrem zaměřila svoji pozornost na podporu spolupráce na evropské úrovni v oblasti malých modulárních reaktorů (SMR). Dne 12. února spustila portál pro Evropskou průmyslovou alianci pro SMR, a to s termínem pro uzávěrku přihlášek do 12. dubna.

Aliance je zaměřená na širokou škálu zainteresovaných stran. Jejím hlavním cílem je posílit celý dodavatelský řetězec a urychlit vývoj a zavádění prvních projektů SMR v EU. Spolupráce na evropské úrovni umožní lepší využití výrobních a inovačních kapacit, díky kterému by se SMR měly stát atraktivní pro veřejné i soukromé investory. Práce Aliance bude probíhat na základě jednotlivých pracovních skupin.

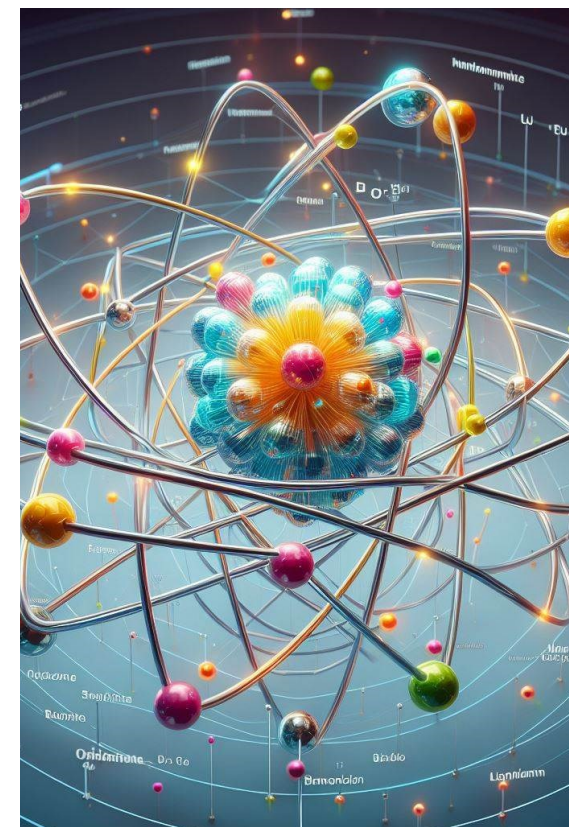
Mezi první pracovní zadání bude jistě patřit vypracování strategického akčního plánu. Pokud EU hodlá urychlit vývoj a zavádění SMR, bude především nutné zvýšit kapacitu pro posuzování bezpečnosti a dopadů nových jaderných technologií. Aliance přitom naváže na práci vykonanou v rámci **European SMR pre-Partnership**. Ta se soustředila na oblasti licencování, financování a partnerství, dodavatelského řetězce, inovací výzkumu a vývoje a v neposlední řadě na integraci trhu.

Komisařka pro energetiku Kadri Simson v souvislosti se založením Aliance zdůraznila, že rozmístění prvních SMR v příštím desetiletí je věcí jednotlivých členských zemí, které se tak rozhodnou.

Očekává se, že SMR budou mít ve srovnání s většími konvenčními jadernými elektrárnami několik výhod. Modulární reaktory, které mohou mít elektrický výkon až 300 MWe, jsou rozměrově menší. Díky tomu může komerční výroba modulárního reaktoru probíhat v továrně a následná instalace na místě provozu. Standardizace a kratší harmonogram samotné výstavby by měly umožnit nižší investiční náklady.

Aliance by měla zahájit svoji činnost na valném shromáždění, které je plánované na konec jara. Dne 21. března (v návaznosti na uznání role jaderné energetiky pro dekarbonizaci v závěrech klimatické konference COP28)

se uskuteční první **Summit o jaderné energetice**. Pod záštitou belgického předsednictví a Mezinárodní agentury pro atomovou energii budou účastníci diskutovat naléhavá témata, jako jsou konkurenceschopnost, udržitelný rozvoj jaderné energetiky či výzvy, které přináší její financování.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

WEBINÁŘ NA TÉMA
UDRŽITELNÉHO
FINANCOVÁNÍ

WEBINÁŘ NA TÉMA UDRŽITELNÉHO FINANCOVÁNÍ

Platforma pro udržitelné finance, poradní orgán Evropské komise, uspořádala dne 6. února webinář, na kterém představila zjištění své podskupiny pro použitelnost a data. Webinář se konkrétně zaměřil na nedávno vydanou zprávu "Compendium of Market Practices", která osvětluje, jak může taxonomie EU a širší rámec udržitelného financování pomoci finančním i nefinančním subjektům při přechodu na čisté nulové emise.

Zpráva zkoumá, jak rámec EU pro udržitelné financování podporuje úsilí hospodářských subjektů o přechod, které přesahuje rámec dodržování právních předpisů. Nabízí vhled do prvních postupů, finančních produktů, nástrojů a iniciativ používaných účastníky trhu. Představené postupy vychází z perspektivy sedmi skupin zúčastněných stran, konkrétně velkých podniků, úvěrových institucí, pojistitelů, investorů, konzultantů a auditorů, veřejného

sektoru a malých a středních podniků.

V úvodním panelu webináře zástupkyně Platformy pro udržitelné finance připomněla, že zpráva nenabízí pokyny ani právní výklad, ale slouží jako cenný podklad pro Evropskou komisi a evropské orgány dohledu při zavádění taxonomických standardů EU a požadavků na zveřejňování informací.

Během následné panelové diskuse se o své postřehy podělili Clémence Humeau z AXA, Aldo Romani z Evropské investiční banky, Jörg Ladwein z Allianz, Nicole Della Vedova z EPIA SolarPower Europe a Hans Biemans z Evropské bankovní federace. Shodli se, že rámec EU pro udržitelné financování je stále více přijímán různými účastníky trhu jako účinný soubor nástrojů pro navigaci při přechodu na čisté nulové emise. Tento rámec, včetně taxonomie EU a standardu EU pro zelené dluhopisy, pomáhá stanovit strategie přechodu, strukturovat finanční transakce a podávat zprávy o úsilí v oblasti udržitelnosti. Zároveň je ale nutné zajistit dostatek informací a jasnost výkladu pro dotčené subjekty, stejně tak jako předvídatelnost případných budoucích revizí taxonomie.

Představená zpráva může sloužit jako cenný zdroj informací, neboť konkrétní případové studie obsažené ve zprávě ukazují, jak aktéři na trhu tento rámec využívají, a to i nad rámec dodržování právních předpisů. Navzdory

dosaženému pokroku zpráva rovněž identifikuje problémy týkající se údajů a implementace, což dle Platformy naznačuje potřebu dalšího zlepšení, aby bylo možné plně podpořit finanční i nefinanční subjekty při sladování s cíli EU v oblasti udržitelnosti.

Do budoucna bude Kompendium tržních postupů sloužit jako vodítko pro budoucí priority v oblasti provádění rámce EU pro udržitelné financování. Zpráva poskytuje vzájemná doporučení a navrhuje opatření pro platformu a Komisi, která by měla posílit dopad a přínosy rámce.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

KLIMATICKÝ CÍL 2040
A EKONOMICKÉ
SOUVISLOSTI

KLIMATICKÝ CÍL 2040 A EKONOMICKÉ SOUVISLOSTI

Evropská komise dne 6. února 2024 zveřejnila podrobné posouzení dopadů možných způsobů, jak splnit cíl dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. Publikací sdělení Komise zahajuje proces přípravy cíle pro rok 2040 a spouští širokou politickou diskusi. V našich otázkách a odpovědích se zaměříme na scénáře vývoje, s nimiž Komise pracuje, a na uváděné ekonomické a environmentální přínosy.

S jakými scénáři vývoje Komise ve svém sdělení pracuje ?

Komise předkládá tři scénáře snížení čistých emisí skleníkových plynů do roku 2040. První z nich počítá s redukcí o 80 % v porovnání s rokem 1990. Tento scénář by odpovídal aktuální lineární trajektorii snižování emisí v letech 2030 až 2050. Druhou variantou je rychlejší snížení emisí v rozmezí 85 – 90 %.

Této hodnoty by bylo dosaženo v případě, pokud by byl současný politický rámec prodloužen až do roku 2040. Třetím a Komisí preferovaným scénářem je radikální redukce emisí o 90 – 95 %. Tento scénář by vyžadoval rychlejší investice do zavádění nových nízkouhlíkových technologií, jejichž náklady by podle Komise byly kompenzovány ekologickými i ekonomickými přínosy pro evropskou společnost. Rychlejší odklon od fosilních paliv by s sebou mimo jiné přinesl dosažení energetické nezávislosti a zvýšenou ochranu proti cenovým šokům.

Jaké investice jsou potřebné k dosažení cíle pro rok 2040 ?

Přechod ke klimatické neutralitě bude vyžadovat komplexní investiční agendu, která musí mimo jiné zajistit zlepšení kvality života a zároveň i budoucí ekonomickou konkurenceschopnost EU. Důraz by měl být kladen na investice do výroby čisté energie a do dekarbonizace průmyslových procesů, vytápění, chlazení v budovách a dopravy a také na zlepšení energetické účinnosti evropské ekonomiky. Všechny tři scénáře tak vyžadují podobnou úroveň investic v období let 2031 – 2050 a všechny s sebou také přinášejí přesměrování zdrojů, které by v případě nečinnosti bylo tak jako tak třeba investovat do

technologií s vyšší uhlíkovou náročností tak, aby byly uspokojeny energetické potřeby ekonomiky. Komise se domnívá, že do transformace by mělo být každoročně investováno dalších 1,5 % HDP ve srovnání s obdobím let 2011 – 2020. Počítá se s výrazným navýšením investic ze strany soukromého sektoru, motivovaného politickým rámcem, a naopak odrazovaného od investic spojených s vysokými emisemi uhlíku. Komise odhaduje, že průměrné roční investice do energetického systému (s výjimkou dopravy) se budou muset v letech 2031 – 2050 zvýšit na zhruba 660 miliard euro, což je nárůst ze 1,7 % na 3,2 % HDP. Značné investice budou vyžadovány také na straně poptávky, a to zejména do energeticky náročných průmyslových odvětví. Měl by nastat další posun směrem k využití elektřiny jako hlavního nosiče energie a zvýšení výroby udržitelnějších alternativních paliv k pohonu v dopravě, což samo o sobě bude také vyžadovat značné investice.

Jaké ekonomické přínosy stanovení cíle pro rok 2040 a snížení emisí o 90 % Komise očekává ?

Zásadním přínosem včasného stanovení cíle pro rok 2040 by mělo být již to, že občané, firmy i veřejné orgány získají základní informace, které potřebují pro svá investiční a politická rozhodnutí. Vymezení cíle by mělo minimalizovat nehospodárné využívání zdrojů

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**

**PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

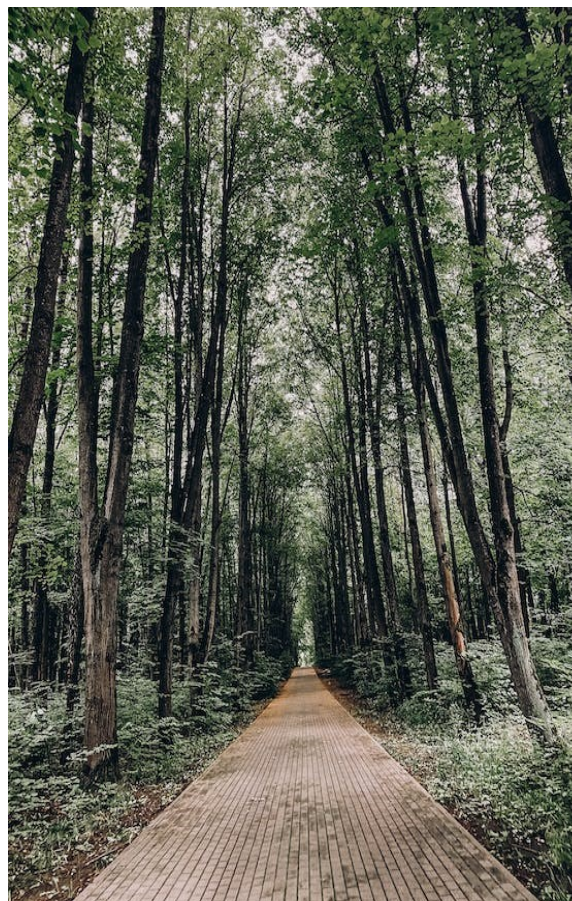

**KLIMATICKÝ CÍL 2040
A EKONOMICKÉ
SOUVISLOSTI**

---

a poskytnout průmyslu a firmám jasné signály o budoucích příležitostech v odvětvích čistých technologií. Občané pak získají informace o tom, kde vzniknou budoucí pracovní příležitosti a jaké dovednosti budou vyžadovány. V oblasti výroby čistých technologií se trh do roku 2030 ztrojnásobí na 650 miliard dolarů a Unie chce být na předních místech globálního žebříčku. Investice do čisté energie mají napomoci snížit využívání dovážených fosilních paliv a učinit Evropu ekonomicky a politicky odolnější. Dosažení doporučeného cíle by umožnilo snížit v letech 2031 – 2050 náklady na dovoz fosilních paliv ve srovnání s průměrným dovozem v letech 2011 – 2020 o zhruba 2,8 bilionu euro. Ekonomické přínosy samozřejmě souvisejí také se zlepšením kvality životního prostředí, například v případě vodních zdrojů, zemědělství, produkce potravin a dalších základních služeb, závisících na zdravém ekosystému. Jak bude celý plán vypadat a jak bude vypadat jeho naplňování, však bude záviset v nemalé míře i na výsledku blížících se voleb do Evropského parlamentu. Evropa aktuálně prochází atmosférou určitých posunů ve vnímání celé politiky Green Dealu, projevující se i v některých konkrétních politických rozhodnutích – viz ústup od radikálnější redukce používání tzv. chemických pesticidů a další možné ústupky agrární lobby. Nakolik se

ovšem projeví v podobě vlajkové lodi celé této politiky, tj. v konkrétní podobě plnění emisních cílů, se ovšem ukáže až po červnových volbách.

Co přinese 90% snížení emisí evropským občanům ?

Kromě všech již výše zmíněných benefitů Komise předpokládá, že přechod na klimatickou neutralitu přinese konkurenceschopné hospodářství a kvalitní pracovní místa v rychle se rozvíjejících aktivitách s nulovými čistými emisemi, od výroby evropských čistých technologií po renovaci budov a dodávky zdravých a udržitelných potravin. Klimatická neutralita by také měla napomáhat k předcházení hrozeb spojených s extrémními projevy počasí, jako jsou povodně, vlny veder, sucho nebo letní požáry. Samostatnou kapitolou je pozitivní vliv zlepšení ovzduší ve městech i venkovských oblastech, kdy Komise uvádí, že omezení používání fosilních paliv v souladu s doporučeným cílem, by snížil počet předčasných úmrtí ze 466 000 v roce 2015 na 196 000 v roce 2040. Další zlepšení ovzduší pak přinese i související dekarbonizace dopravy.